

Czas wychodzi codziennie wyjąwszy niedziele i dni świąteczne.

Oddzielne Nra „Czasu“, o ile zapas starczy, w Krakowie po 10 c., z przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi:

Table with 4 columns: na rok, na kwartał, na 2 miesiące, na 1 miesiąc. Rows for Kraków, Austria, and other regions.

CZAS

Prenumeratę przyjmują:

W Krakowie: Administracja „CZASU“, księgarnia p. S. A. Kryżanowickiego, handel Dwornego, tudzież wszystkie urzędy pocztowe. Ogłoszenia (inzeraty) przyjmują się za opłatą od miejsca wiersza...

numerata przyjmuje się tylko od 1-go do ostatniego dnia w miesiącu. — Listy z pieniędzmi i przekazywane na prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) uprasza się nadawca franco do Administracji „Czasu“ w Krakowie...

Kraków 24 stycznia.

Z przystąpieniem Anglii do projektu hr. Andraszego w sprawie reform w Turcji, zamyka się pierwszy akt wielkiego dramatu, który na Wschodzie odgrywa się. Drugi akt rozpocznie się doręczeniem Porcie noty austriackiej, którą ma poprzeć chór pięciu innych mocarstw.

które mogą w dalszym przebiegu powstać? Oczywiście, że skoro nota ogranicza się do spraw Hercegowiny i Bośni, nie dotyka spraw innych prowincji tureckich, a tem mniej krajów wydziedzonych z Turcji, a które nie przestały być bezpośrednio interesowanymi w rozwiązaniu sprawy wschodniej.

pierwszy akt dramatu, który się odegrał na Wschodzie, bynajmniej nie daje skazówek, jaki będzie finał i jakie epizody zamają przyszłą akcję dramatu.

KORESPONDENCYA „CZASU“

Lwów 23 stycznia.

Prace przygotowawcze do sejmiku są już w pełnym toku w Wydziale krajowym. Będą to po największej części sprawy natury administracyjnej. Prócz budżetu i zamknięcia rachunków za rok ubiegły, przedłożone będą sejmowi liczne sprawozdania w sprawach szpitalnych, między którymi zasługują na uwagę jako ważniejsze sprawozdanie w przedmiocie wewnętrznego urzędów szpitala obłąkanych w Kulparkowie, jako palni, łaźni, kuchni parowej, oświetlenia gazowego i t. p., dalej sprawozdanie o budowie szpitala św. Łazarza w Krakowie, a wreszcie sprawozdanie o budowie połącznej w Lwowie, która wymaga rychłego i stanowczego załatwienia.

kruty być ma zaciągnięciem pożyczki z funduszu emerytalnego lub ewentualnie ze sprzedaży nieruchomości, te bowiem tylko 1 1/2% noszą dochodu!

Wiedeń 22 stycznia.

△ Jak sprawa wschodnia w polityce zewnętrznej, tak w polityce wewnętrznej górze ciągle nad wszystkimi innymi kwestyami o ponowienie układu między Austrią i Węgrami w sprawach względnie wspólnych. Chociaż rokowania o zawarcie tego układu toczą się między rządami austriackim i węgierskim, są teraz prawie zaważone, a dopiero przy końcu t. m. po przybyciu tu ministrów węgierskich mają być dalej żywo prowadzone; jednak nie tylko oba rządy starają się teraz zająć silniejsze naprzeciw sobie stanowiska i skrupić około siebie lub około swych żądań moralne siły krajów, przez się reprezentowanych, ale nadto w sprawie tej bierze coraz żywszy udział świat polityczny za i przed Litawą a nawet ciała ustawodawcze obu państw monarchii.

najmniej częściową zmianę w teraźniejszym gabinecie. Czy zmianę na lepsze? to główne pytanie! Jednak sądzę, że wobec groźnego rozwijania się sprawy wschodniej i wzmocnienia przez to stanowiska hr. Andraszego, bezowocnymi będą usiłowania party starającej się wykierować na naczelnika nowego gabinetu p. Schmerlinga zmienianego przez Węgrów a dobrze znanego i po tej stronie Litawy, z swego ultracentralizmu.

Wiedeń 23 stycznia.

(R.) Od powrotu ministrów z Pesztu skupiło się

Część literacko-artystyczna.

TEATR.

Drugi już dramat szerokiego rozmiaru napisany przez Juliana z Poradowa (jest to jak wiadomo pseudonim niepospolitym talentem obdarzonej autorki) zwrócił na siebie uwagę tutejszej komisji konkursowej. Przerob Paulinów zalecony był przez nią przed parą laty do grania, a na ostatnim konkursie otrzymał trzecią nagrodę dramat w 5 aktach (8 odsłonach) tegoż samego pióra p. T. Wesela zdobywcy czyli Attyla król Hunnów.

w rzeczy, której widzę jest świadomym, nie szła za daleko, gdyż wtedy traci na tem nietylko prawda historyczna, która w dramacie, rzeklibyśmy, jest drugorzędna, ale co najgłośniejsze, prawda dramatyczna.

po ojcu, oddaje się bez namysłu jego mordercy, ale Attyla wrzód nim go poznała, miał już dla niej jako bohater magiczny jakiś urok. Czy nagła ta jej decyzja powstała w zamierze zemsty, trudno odgadnąć; bo jeżeli zemsty tej w końcu dokonała, to nie dlatego, że jej mimowolnie, pod naciskiem dawnejszego swego narzeczonego Walthera, który z nienawiści do Attyli, w habicie mnicha ukrywał się na jego dworze, i jak sumienie ciągle Hdyce przypominał przy-
Ekspozycja atoli — jakkolwiek fakt ten uważać chcemy ze stanowiska psychologicznego — jest pod względem dramatycznym prawdziwie mistrzowską, zapoznaje ona bowiem widza odrazu ze źródłem, z którego dalsze strumienie akcji rozlewać się mają. Z niej wynika cały tok osnowy, oraz stosunek Walthera do rodziny Eryka i jasnowidzi się, niemal jak na dłoni, dalsze jego w wytkniętym celu postępowanie. Gdyby następne akty miały to pełność rozwoju, jak akt pierwszy, dramat, który niezaprzyznanie mieści w sobie wiele scen pięknych, wiele wzniosłych i uroczyzm językiem oddanych myśli, zyskałby na tem wiele; kiedy przeciwnie posiekany tytuł odsłoni, w najważniejszych chwilach przerywa nie interesu, którą po dłuższych międzyaktach, nie łatwo widzowi pochwycić. Zgad wynika, że obok jej zbyteczności — gdyż cała akcja nie dłuższą trwa, jak się zdaje, nad dwadzieścia cztery godzin — niejedność miejsca tak ją przewleka, iż dziwić się trzeba, dla czego wesele, o którym ciągle mowa, tak długo nie przychodzi do skutku. Dramat widocznie nieobliczony był na małą scenę, która nie posiada maszyneryi potrzebnej do zmian dekoracji. A szkoda doprawdy, że jednemu miejscu tak coraz bardziej jest zaniedbywana, nawet w dramatach, które silnie wywierają mogły wrażenie, gdyby je dzielono na akty, nie na oderwane obrazy. Przebaczyć to jeszcze można dramatom przerobionym z romansów, których włożenie w formy sceniczne nadzwyczajnym ulega trudnościom, ale dramat oryginalny strzedz się powinien tych do wolności, które uchodzą mogą Szekspirowi, niemniej jednak są błędem u innych.

sobie wypowiedziane obelgi, uwzględniając źródło z jakiego pochodzą. Jest w istocie w tym barba-ryficy, tak jak jest przedstawiony, pewna wielkość, która każe nienawidzić jego okrucieństw, nie może go pozabawić podziwu.
Mniej wytrzymała zdola próba charakter Grimhildy; być może, że autorka obciąła w nim odmalować słabość najsilniejszej nawet kobiety. Grimhilda przysięga przy trumnie ojca zemstę na jego zabójcy, a skoro okiem nat rzucila, zdaje się zapominać o zemście i oddaje mu rękę i serce. Zgadnie się uszczęśliwić ją miłość wielkiego człowieka, a w chwili kiedy zostaje jego żoną, topi w sercu jego sztylet, ulegając namowom mienawidzonego przez siebie pretendenta do swej ręki. Gdyby przynajmniej widać było że Grimhilda stacza z sobą walkę, że ślub w chwili rozpaczony, następuje jej sumienie, usprawiedliwiłoby można ten czyn straszny dokonany na człowieku, którego całą duszą kocha. Lecz nie wspomnieliśmy ani słowem o owej walce sumienia; czyn przeto wydaje się raczej nagłym obłąkaniem, niż spełnieniem srogiego obowiązku.
Nie mieliśmy także dla oka jest owo dwukrotne wzniesienie trumien na scenę, a jeżeli w pierwszym akcie było usprawiedliwionem dla nadania większej uroczystości przysiędze, to w ostatnim wydaje się zbytecznym, choćby dla tego, że jednej sytuacji dwa razy na scenie powtarzać się nie powinno. I tu klasycyzmowi należy oddać pierwszeństwo, który unikając scen plastycznie przykrych, porzasta na opowiadaniu ich, co mniej jest wstrętne, lecz nie mniej żywe wywierają doświadczenia.
Pomimo tych drobnych cieni, blask talentu autorki Wesela zdobywcy zbyt promienieje, abyśmy nie mieli nadziei, że po tych obiecujących próbach, jakie widzieliśmy już na scenie, kiedyś z pod pióra jej wyjdzie może dzieło, które ją postawi w rzędzie najcenniejszych pisarzy naszych. Dla tego mniemamy, że wykazując zalety dramatu, który odniósł najwyższy dowód uznania, bo nagrodę na konkursie, nie powinniśmy ujemnych jego stron zamilczać.
Dramat Wesela zdobywcy czyli Attyla król Hunnów przedstawiony był po raz pierwszy w sobotę na benefit młodego i obiecującego artysty p. Sobieśława. Niedługo jego pobyt na scenie zjednał mu sympatye publiczności, która nietylko bardzo licznie zebrała się w teatrze, lecz za ukazaniem się beneficjanta, rzęsiłymi powitała go oklaskami. P. Sobie-

ślaw grał rolę tytułową. Attyla, jak był niezwykłym zjawiskiem na świecie, tak potrzebuje niezwykłym reprezentanta na scenie. Artysta posiada wiele warunków do znakomitego oddania tej roli, poszczątkując jednak siła nawet najchłubniejszym namaczonego talentem nie wystarczy, aby odzwierciedlać całą doniosłość tego charakteru dziko-majestatycznego. P. Sobieśława grał w ogólnych zarysach dobrze, zbierał liczne oklaski, głos jego jest piękny i donośny, któremu brak tylko jeszcze tego artystycznego cieniowania, jakie obok odpowiedniej plastyki gry na słuchacza wywiera wpływ elektryzujący. Niewątpliwie że pilne studia i wytrwała praca przy wrodzonym talencie wkrótce doprowadzą artystę do mety, która go niezawodnie czeka. Rolę Grimhildy odegrała p. Parznicka z wielkim przejęciem się i tą energią, która jest właściwą i lekkością charakteru, jak np. w dramacie Halna Hrabia René, przybiera nastroj mekzi. Gra jej miała swój punkt zenitowy w akcie I, gdzie chce walczyć w obronie ojca a potem gdy przy trumnie jego przysięga śmierć jego pomścić. W końcu sama rola słabnie, najlepsza więc gra, a była także roli artystki, nie może jej nadać uroku.
P. Kwiatyńska w małej roli dawnej kochanki Attyli: Helke, którą tenże wydaje za Augustalę, oddała z silnym wrażeniem uczucia, jakie rodzi odepchnięta rola ochmistrzyni dworu królowej.
Z ról mekzińskich prócz tytułowej, największą miała doniosłość rolę Walthera, którą wykonał p. Podwyżyski. Był to tak zwany charakter czarny, z którego artysta wywiązał się jak zwykle z powodzeniem, który jednak nie należy do rzędu jego najcenniejszych produkcji, jakie mu zjednały na scenie naszej powszechnie uznanie. P. Szymański (Eryk, król Burgundzki) wystąpił tylko w pierwszym akcie z całą rutyną majestatu, dalej już grać nie mógł a to z tej prostej przyczyny, że zginął w bitwie z Attylą. Liczba występujących w dramacie osób jest dość znaczna, a między nimi nie mało dostojników, poetów, wodzów, których role nie wielki jednak mają zakres. W ogóle przedstawienie szło gładko i szybko i gdyby nie mnogie odsłony, które powodują przerwę w grze, dramat nie przekraczałby rozmiarami swymi zwykła dla przedstawień scenicznych zakreślonego czasu.

SEWBRYN KORZELIŃSKI
Major Wojsk polskich, b. Dyrektor
Szkół rolniczych w Czernichowskiej...

ROLNIK,
który kilkanaście lat w W. K. Krakow-
skim w znaczących dobrach zarządzał...

Wyborne paczki świeże
można dostać każdego czasu i na ob-
stalnok przy ulicy Floryańskiej...

OGRODNIK
zł. 10, z naty, bezduszy, lat 30 liczący...

KASY
ogniotrwale
Fryderyka Wlesego
nabyć można w Krakowie jedynie
w Agencji dla Rolników...

Miejsce asystenta farmacji
w aptece niżej podpisanego jest z koń-
cem Lutego r. b. opróżnione...

Świeże Bukiety, Kamelie
Dekoracye salonów kwiatami
po umiarkowanej cenie.

BANDAŻE
elektro-medyczne
wynalazone przez p. Marie, Doktora w Paryżu...

Prawdziwe
Pigułki Morisona.
Pa ARTHAUD MOULIN.
Najlepsze ze środków oczyszczających...

Świeżość, piękność i młodość
nadaje twarzy i powłoce ciała
CREME-ORIZA
de NINON de LENCLOS

Medal Tow. nauk przemysł. w Paryżu.
PREZC ZE ŚWIŻNĄ!
MELANOGENE
WYBORA PARRA DO WŁOSÓW

W dobrach Wiśnickich,
własnością JWej Maryi z hrabiów Potockich...

Uprzywilejowany austriacki
BANK NARODOWY.

Przypadająca za drugie półrocze 1875 na
każdą akcyę uprzyw. austr. Ban-
ku Narodowego dywidenda
Dwadzieścia sześć zlr. wa.
może być podniesioną począwszy od dzisiej-
szego dnia w Banku Narodowym w Wie-
dniu...

Wiedeń, 21 Stycznia 1876 r.
Od Dyrekcyi.

Dla kapitalistów i właścicieli
gruntów.
Zniewoleni zwiększając się ciągle potrzebą papieru...

Fabryka machin i lejarnia Goetjes & Schulze w Budziszynie (Bautzen) w Saksonii
zatrudnia się szczególnie fabrykacją potrzebnych machin...

Do dostarczania machin parowych, kół wodnych i kół bieżących
Lejarnia żelaza i fabryka machin
Goetjes & Schulze, Bautzen (w Saksonii).

Na pół darmo!!!
Z powodu zupełnego zwiniecia handlu
bielizny męskiej i damskiej
za połowę ceny własnych kosztów

- Adres Verlänger...
Tylko zlr. 1. Dwuczęść angielskich batystowych chustek...
Tylko zlr. 1. Biała szirtingowa koszula...
Tylko zlr. 1. Prawdziwa kolorowa koszula...
Tylko zlr. 1. Jedna para gacek...
Tylko zlr. 1. Sześć pięknych angielskich...
Tylko zlr. 1. Sześć dobrych chustek...
Tylko zlr. 1. Ciężki angielski kaftanik...
Tylko zlr. 1. Haftowana koszula...
Tylko zlr. 1. Piękny szirtingowy...
Tylko zlr. 1. Piękny szirtingowy...
Tylko zlr. 1.50. Piękna prawdziwa...
Tylko zlr. 1.50. Biała koszula...
Tylko zlr. 1.50. Sześć par...
Tylko zlr. 1.50. Biała koszula...
Tylko zlr. 1.50. Piękna szirtingowa...
Tylko zlr. 1.50. Bardzo piękne...
Tylko zlr. 1.50. Szirtingowa...
Tylko zlr. 1.50. Spódnica...
Tylko zlr. 2. Angielska...
Tylko zlr. 2. Koszula...
Tylko zlr. 2. Śliczniehaftowana...
Tylko zlr. 2. Sześć par...
Tylko zlr. 2. Pięknie haftowana...
Tylko zlr. 2. Gustowny...
Tylko zlr. 2. Piękna...
Za każdą cenę...
Bez żadnej dopłaty...
Niedopowiedziane...
Adres: Langerte...

Purgleitner's
Kalksyrop
Syrup wapienny Purgleitnera
z podfosforanu wapna
według Grimaulta w Paryżu.

Pod jego wpływem ustaje kaszel, znikają nocne poty, a chorey w bardzo krótkim czasie od-
skute swe zdrowie i dobre wyglądanie...

Wielmożny Panie!
Ponieważ po użyciu tylko czterodniowym syropu z podfosforanu wapna...

J. Engelhofera Esencya muskulowa i nerwowa
z aromatycznych ziół alpejskich.

STOMATIKON
D. Brunna
Dentysty kilku c. k. zakładów w Gracu,

MAGEN-LIQUEUR
(Krombholzia)
Likiery żółdkowy
Dra Krombholza.

Wylosowane dnia 1 Grudnia 1875 r. w seryi
LOS Y PAŃSTWOWE z r. 1839

Table with columns for lottery numbers and prizes. Includes text: 'Caly los państw. z r. 1839 zlr. 7/10 losu zlr. 70'.

Vin de Bugeaud
Cognac-Nutritif
Au Quinquina et au Cacao combinés

WINO ŚCIAGAJĄCO-ODZYWCZE BUGEAUD'A w połączeniu z CHININĄ I CACAO.
Zwracamy uwagę lekarzy, chorych i wszystkich osób pragnących zachować zdrowie...

Niezbędne dla Dam!
Panien i Pań w każdym wieku.
Balsamu Serail

Balsam Serail
przez starszego radę sanitarnego Dra Mildego zbadany i dla zdrowia zupełnie za nieszkodliwy...

Z wolnej ręki do sprzedania
Dom dwupiętrowy
o 20tu oknach z frontu, w najpięk-
niejszej części miasta Krakowa...

Dom
wraz z zabudowaniami
gospodarczymi i ogro-
dem — jakoteż sklep
z towarami mieszanymi i
winem jest do sprzedania...

Majątek ziemski
1 milę od Krakowa, przy bitym gościń-
cu położony, około 350 morgów naj-
lepszey gleby...

Łokomobile i maszyny
parowe wszelkich systemów i
sily.
Kotły parowe,
Małe parostatki...

Wartalski & Wisniewski
Kraków ul. Bracka 1. 156 obok Larissa.

sienniki rządowe,
plugi i sprzęty gospodarcze
Rudolfa Sack
są wyłącznie do nabycia przez
główną agencyę na Austryę...

MIGRENY I NEURALGIE.
GUARANA
GRIMAUULT ET CIE APTEKARZY W PARYŻU

FOSFORAN ŻELAZA
LPRAS. DOKTORA UMIEJĘTNOŚCI.
9, ulica Vivienne, w Paryżu.

Do dzisiejszego Nru dotęcza
się: „Cennik nasion jarzyn-
nych, kwiatowych, drzew owocowych,
krzewów, wysadków roślin ozdobnych...